

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „dokumentų įteikimas“? Kodėl dokumentų įteikimui taikomos specialios taisyklės?**Dokumentų įteikimas**

Pagal teismų praktiką dokumentų įteikimas – tai procesinis veiksmas, kurį teismas atlieka, siekdamas pranešti bylos šaliai arba trečiajam asmeniui, kuris privalo bendradarbiauti nagrinėjant bylą, apie teismo proceso eigą. Išsamus ir realus šalių informavimas apie bylos eigą yra būtina sąlyga, kad teismo procesas vyktų ir būtų užbaigtas tinkamai, – teismas gali veikti ir priimti sprendimus tik jeigu šalims yra pateikti visi dokumentai, kurių gavimas ir susipažinimas su kuriais yra būtina sąlyga, kad vyktų kitas teismo proceso etapas, būtų taikoma teisių gynimo priemonė, procesinės teisių gynimo priemonės ar apsauga, taip pat imamasi kitų veiksmų, kurie yra leidžiami tik per įstatymo ar teismo nustatytą laikotarpį. Visų pirma teismo sprendimų dėl esmės įteikimas yra būtina bylos užbaigimo ir teismo sprendimo vykdytinumo sąlyga. Pažymėtina, kad Įstatymo Nr. 160/2015, Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekso (slovak. *Civilný sporový poriadok*), 105 straipsnyje ir tolesniuose straipsniuose apibrėžiami tik procesiniai (teismo) dokumentų įteikimo aspektai. Akto įteikimas pagal materialinę teisę, t. y. apimantis valios išreiškimą dokumentu, reglamentuojamas Įstatymo Nr. 40/1964, Civilinio kodekso (slovak. *Občiansky zákonník*), 45 straipsnyje. Įteikimas pagal materialines ir procesines taisykles labai skiriasi, ypač kalbant apie įteikimo pasekmes, įteikimo proceso užbaigimą ir teisinių pasekmių atsiradimą.

Specialios dokumentų įteikimo taisyklės

Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekse nustatytomis specialiosiomis dokumentų įteikimo taisyklėmis teisės aktų leidėjas ketino įtvirtinti šalių lygybės principą ir rungimosi principu grindžiamą sistemą teismo procese. Nė vieno asmens padėtis teismo procese negali būti mažiau palanki ir kiekvienai šaliai būtina vienodai pranešti apie teismo proceso eigą. Šalys turi turėti galimybę užtikrinti būtiną bendradarbiavimą teismo proceso metu ir susipažinti su kitos šalies pareiškimais bei įrodymais, visais procesiniais teismo veiksmais, susijusiais su byla, ir su bylos esme. Šalių lygybės principas ir rungimosi principu grindžiama sistema yra pagrindinis teisę į teisingą bylos nagrinėjimą apibrėžiantis aspektas, o Slovakijoje tai yra konstitucinė teisė (Konstitucijos, slovak. *Ústava Slovenskej republiky*, 46–48 straipsniai), grindžiama Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsniu.

2 Kokie dokumentai turi būti įteikiami oficialiai?

Apskritai bet koks įteikimas pagal Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodeksą gali būti laikomas oficialiu įteikimu, t. y.:

įteikimas į elektroninio pašto dėžutę (pageidautina);

įteikimas elektroniniu adresu (e. paštu) (tik šalies prašymu);

įteikimas asmeniškai naudojantis teisėto įteikėjo (pašto tarnybos, procesinių dokumentų įteikėjo) paslaugomis arba kitu būdu nei įteikimas asmeniškai;

įteikimas viešai paskelbiant;

specialios formos įteikimas naudojantis kitų teisėtų įteikėjų (atitinkamo policijos skyriaus, savivaldybės policijos, antstolio, Kalėjimų ir teismo apsaugos tarnybos (slovak. *Zbor väzenskej a justičnej stráže*), taip pat institucinės globos ar apsaugos įstaigos, Užsienio reikalų ir Europos reikalų ministerijos, Gynybos ministerijos paslaugomis.

Siauresne prasme formalus arba oficialus įteikimas reiškia tik asmenišką teismo dokumentų įteikimą. Teismas taiko įprastam dokumentų įteikimui nustatytą procedūrą, kuriai pagal įstatymą nereikalaujama asmeninio įteikimo.

Įvairiose Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekso nuostatose išdėstyta, kokie dokumentai privalo būti įteikiami asmeniškai. Be to, asmeniškai dokumentai įteikiami tais atvejais, kai teismas nurodo juos įteikti asmeniškai remdamasis konkrečios bylos aplinkybėmis (procesinio tikrumo labai teismui paprastai naudoja asmeninį įteikimą, kai asmuo šaukiamas į teismo posėdį). Tai, kad teisės aktuose yra nurodytas šis privilegijuotas įvairių dokumentų įteikimo būdas, rodo šių dokumentų svarbą ir būtinumą šaliai susipažinti su jų turiniu, kad būtų įgyvendinta teisė į sąžiningą bylos nagrinėjimą.

Įstatyme Nr. 160/2015 (Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekse (CSP)) reikalaujama asmeniškai įteikti šiuos dokumentus:

nutartį, kuria teismas leido ištaisyti ieškinio trūkumus, jeigu šalys nedalyvavo teismo posėdyje, kuriame toks nurodymas buvo duotas (CSP 142 straipsnio 2 dalis);

ieškinį su priedais, jeigu teismas neatmetė ieškinio arba nenusprendė nutraukti bylos (CSP 167 straipsnio 1 dalis);

atsiliepiamą į ieškinį, jeigu atsakovas nepripažįsta pateikto reikalavimo visa apimtimi (CSP 167 straipsnio 3 dalis);

ieškovo dubliką, pateiktą pagal 167 straipsnio 3 dalį atsiliepiant į atsiliepiamą į ieškinį (CSP 167 straipsnio 4 dalis);

šaukimą į parengiamąjį posėdį (CSP 169 straipsnio 2 dalis);

teismo sprendimą (CSP 223 straipsnio 1 dalis);

mokėjimo įsakymą su ieškiniu (CSP 266 straipsnio 1 dalis);

atsakovo prieštaravimus, kuriais užprotestuojamas mokėjimo įsakymas ir kurie įteikiami ieškovui (CSP 267 straipsnio 5 dalis);

nutartį pagal Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekso 273 straipsnio c punktą dėl prievolės per nustatytą laiką pateikti rašytinį pareiškimą dėl ieškinio ir pareiškime išdėstyti pagrindinius faktus šalies pozicijai apginti, pridėti dokumentus, kuriais remiamasi, ir nurodyti įrodymus, kuriais šie reikalavimai įrodomi pagal Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekso 273 straipsnio a punktą.

Įstatymu Nr. 161/2015 – Ne ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodeksu (slovak. *Civilný mimosporový poriadok*, CMP) – reikalaujama asmeniškai įteikti šiuos dokumentus:

nutartis pradėti procesą, kurios įteikimas šalims, jeigu byla buvo pradėta teismo iniciatyva (CMP 27 straipsnis);

iš dalies pakeistus prašymus pradėti procesą, jei šalys nedalyvavo posėdyje, kuriame buvo padarytas pakeitimas (CMP 28 straipsnis);

nutartis, kuriomis priimamas sprendimas dėl bylos esmės (CMP 45 straipsnis);

nutartis bylose dėl nepilnamečio grąžinimo pagrobimo ar neteisėto sulaikymo atveju, kuriomis reikalaujama, kad asmuo, kuris, pareiškėjo nuomone, pažeidžia teisę, pateiktų rašytinį pareiškimą šiuo klausimu (CMP 131 straipsnio 2 dalis);

asmenų, kurie pagrįstai gali būti preziumuojami paveldėtojais, atžvilgiu paskelbtus pranešimus ir jiems duotus nurodymus paveldėjimo bylose, susijusius su minėtų asmenų paveldėjimo teisėmis ir galimybe atsisakyti palikimo, jei teismas nepateikė pranešimų ir nurodymų žodžiu (CMP 189 straipsnio 2 dalis);

pranešimus dėl prašymo išduoti daiktą vykstant procesui, kuriuo prieštaraujama daikto, deponuoto pas notarą, išdavimui siekiant išieškoti žalos atlyginimą pagal civilinę atsakomybę 335 straipsnio a arba b punktuose nurodytais atvejais, arba jei daiktą deponavęs asmuo paprašė, kad jam arba kitam asmeniui, kuris nėra naudos gavėjas, būtų išduotas deponuotas daiktas (CMP 340 straipsnis);
pranešimus, kuriais raginama pareikšti prieštaravimus nenutrūkstamo valdymo patvirtinimo byloje, siunčiamus asmeniui, kuris bylos iškėlimo metu nuosavybės dokumente nurodomas kaip turintis nenutrūkstamo valdymo patvirtinimo byloje nagrinėjamo turto nuosavybės teises arba daiktines teises (CMP 359g straipsnis).

3 Kas yra atsakingas už dokumento įteikimą?

Teismas yra atsakingas už teismo proceso dokumentų įteikimą. Sistemaiškai aiškinant Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodeksą, paaiškėja toliau nurodyta rašytinių dokumentų įteikimo pirmenybės tvarka:

dokumentus teismas įteikia per posėdį arba atlikdamas kitą veiksmą;

dokumentai pristatomi į elektroninio pašto dėžutę pagal įstatymą Nr. 305/2013 dėl viešojo sektoriaus institucijų vykdomo elektroninio valdymo ir tam tikrų įstatymų dalinio pakeitimo (E. valdžios įstatymas, slovak. *zákon o e-Governmente*) (visiems juridiniams asmenims privaloma turėti veikiančią elektroninio pašto dėžutę, o fiziniai asmenys gali nuspręsti, ar ją aktyvinti);

šalies prašymu dokumentai įteikiami elektroniniu adresu, jeigu dokumentai neprivalo būti įteikiami asmeniškai;

dokumentus įteikia teisėtas įteikėjas:

paprastai pašto paslaugų įmonė arba procesinių dokumentų įteikėjas;

jeigu teismas mano, jog tai reikalinga, jis gali nurodyti atitinkamam policijos skyriui, teismo antstoliui arba savivaldybės policijai atlikti įteikimą;

ypatingais atvejais teismas dokumentus įteikia per: Kalėjų ir teismų apsaugos tarnybą (įteikimas laisvės atėmimo bausmę atliekantiems ir sulaukytiems fiziniams asmenims), institucinės globos ir apsaugos įstaigas (įteikimas tokiose įstaigose esantiems asmenims), Užsienio reikalų ir Europos reikalų ministeriją (įteikimas fiziniams asmenims, kurie naudojami diplomatinėmis privilegijomis ir imunitetu, arba tokių asmenų namų ūkio nariams, arba asmenims, kuriems dokumentai turi būti įteikiami patalpose, apsaugotose diplomatiniumi imunitetu), taip pat Gynybos ministeriją (įteikimas profesionaliems kariams ir dokumentų, kurių negalima įteikti kitu būdu, įteikimas);

ypatingas atvejis yra dokumentų įteikimas juos viešai paskelbiant, jeigu tai numatyta Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekse (pavyzdžiui, jeigu nežinomas fizinio asmens adresas) arba kituose teisės aktuose (pvz., Ne ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekso 199 straipsnyje).

4 Adreso nustatymas

4.1 Ar prašymą įteikti dokumentus gavusi šios valstybės narės institucija savo iniciatyva mėgina nustatyti įteiktinų dokumentų adresato buvimo vietą, jei nurodytas adresas neteisingas? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 7 straipsnio 2 dalies c punktą

Tokiais atvejais Slovakijos teismas visada mėgina aktyviai nustatyti adresato buvimo vietą, pirmiausia ieškodamas informacijos Slovakijos Respublikos gyventojų registre (slovak. *Register obyvateľov Slovenskej republiky*), kuris elektroninėmis priemonėmis prijungtas prie teismų informacinių sistemų. Teismas gali greitai nustatyti šiame registre nurodytą nuolatinę ar laikinąją gyvenamąją vietą (jeigu toks adresas yra). Socialinio draudimo agentūra (slovak. *Sociálna poisťovňa*) šiuo metu taip pat elektroninėmis priemonėmis bendradarbiauja su Slovakijos teismais per teismų registrą ir teismas gali prašyti tam tikros Socialinio draudimo agentūros turimos informacijos, visų pirma Socialinio draudimo agentūros turimo bylos šalies adreso ir šalies esamo arba buvusio darbdavio (per kurį kartais galima nustatyti dabartinę adresato buvimo vietą) pavadinimo. Pagal įstatymą teismas taip pat turi teisę prašyti bendradarbiauti mokesčių inspekcijos, savivaldybės, kalėjimo ir kt.

Slovakijos pranešimą pagal 7 straipsnio 2 dalies c punktą galima rasti [Europos e. teisingumo portalo Europos teismo atlogo civilinėse bylose skiltyje](#).

4.2 Ar užsienio šalių teisminės institucijos ir (arba) proceso šalys gali naudotis šios valstybės narės registrais arba paslaugomis, padedančiais nustatyti dabartinį asmens adresą? Jei taip, kokie tai registrai ar paslaugos ir kokios procedūros reikia laikytis? Ar imamas mokestis (jei taip – kokios dydžio)?

Kaip nurodyta pirmiau, Slovakijos teismai per teismų registrą gali tiesiogiai prieiti prie Slovakijos Respublikos gyventojų registro duomenų. Teismo proceso šalys gali prašyti duomenų iš Slovakijos Respublikos gyventojų registro (pateikti patvirtinimą ar rašytinį pranešimą apie asmens buvimo vietą) už administracinį 5 EUR mokestį.

4.3 Kokios rūšies pagalbą teikiant užklausas iš kitų valstybių narių dėl adreso nustatymo šios valstybės narės valdžios institucijos teikia pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 7 straipsnio 1 dalį? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 7 straipsnio 1 dalį

Slovakija teikia 7 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą pagalbą. Prašymai rasti adresą turi būti siunčiami apylinkės teismui, nes pagal įstatymo Nr. 97/1963 dėl tarptautinės privatinės teisės ir proceso taisyklių 56 straipsnio 3 dalį už tokių prašymų nagrinėjimą yra atsakingas teismas, turintis teritorinę jurisdikciją. Tokiais atvejais teismas, gavęs prašymą, imasi panašių veiksmų, kaip aprašyta 4.1 punkte.

Slovakijos pranešimą pagal 7 straipsnio 2 dalies c punktą, kuriuo Slovakija pasirinko galimybę teikti pagalbą atsakydama į adresų užklausas pagal 7 straipsnio 1 dalies a punktą, galima rasti [Europos e. teisingumo portalo Europos teismo atlogo civilinėse bylose skiltyje](#).

5 Koks yra įprastas dokumentų įteikimo būdas? Ar yra kitokių dokumentų įteikimo būdų (išskyrus 7 punkte nurodytą pakaitinį įteikimą)?

Kaip nurodyta 3 punkte, teismai pirmenybę teikia asmeniniam įteikimui teismo posėdyje arba atliekant kitą veiksmą. Teismas gali naudotis ir kitais būdais:

dokumentai pristatomi į elektroninio pašto dėžutę pagal E. valdžios įstatymą;

šalies prašymu dokumentai įteikiami elektroniniu adresu, jeigu dokumentai neprivalo būti įteikiami asmeniškai;

dokumentai įteikiami per teisėtus įteikėjus (pašto tarnybą, procesinių dokumentų įteikėją; prireikus – per atitinkamą policijos skyrių, teismo antstolį arba savivaldybės policiją; ypatingais atvejais – per Kalėjų ir teismų apsaugos tarnybą, institucinės globos arba apsaugos įstaigą, Užsienio reikalų ir Europos reikalų ministeriją ir Gynybos ministeriją);

teisės aktuose taip pat nustatyti atvejai, kai dokumentai turi būti įteikiami viešai juos paskelbiant (apie sprendimą pranešama neapibrėžtai asmenų grupei).

Teismas pirmenybę teikia dokumentų pristatymui į elektroninio pašto dėžutę pagal E. valdžios įstatymą, jeigu adresatas aktyvino tokią pašto dėžutę ir jeigu įteikiamas dokumentas yra elektroninis dokumentas su kvalifikuotu elektroniniu parašu ar kitais būtinais formalumais.

Kai dokumentų į elektroninio pašto dėžutę pagal E. valdžios įstatymą pateikti neįmanoma, teismas dokumentus įteikia per teisėtus įteikėjus. Tokiais atvejais teismas dokumentus įteikia prašančiosios institucijos nurodytu adresu. Jeigu dokumentų įteikti nepavyksta, tada teismas dokumentus įteikia:

fiziniam asmeniui Slovakijos Respublikos gyventojų registre nurodytu adresu arba užsienio piliečio adresu Slovakijoje pagal jo gyvenimo šalyje statusą; juridiniam asmeniui juridinio asmens registruotos buveinės adresu, nurodytu įmonių registre (slovak. *Obchodný register*), kurį galima rasti adresu www.or.sk, arba kitame viešajame registre (pvz., Prekybos licencijų registre, slovak. *Živnostenský register*).

Alternatyvūs būdai (išskyrus pakaitinį įteikimą)

Nustatant objektyvią šalių atsakomybę be kaltės už duomenis, įvestus į viešuosius registrus, Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekse nenumatyta jokių kitų alternatyvių būdų, išskyrus 7 punkte nurodytą pakaitinį įteikimą.

6 Ar civilinėse bylose leidžiama dokumentus įteikti elektroniniu būdu (teisinius arba neteisinius dokumentus įteikti nuotolinėmis elektroninio ryšio priemonėmis, pvz., e. paštu, saugiomis internetinėmis programomis, faksu, tekstinėmis žinutėmis ir kt.)? Jei taip, kokio pobūdžio bylose šie būdai yra numatyti? Ar yra šio dokumentų įteikimo būdo naudojimo arba priegosis prie jo apribojimų, kurie priklauso nuo to, kas yra adresatas (t. y., ar tai profesionalus teisininkas, juridinis asmuo, įmonė ar kitas verslo subjektas ir pan.)?

Išskyrus atvejus, kai dokumentai įteikiami asmeniškai (žr. 2 punktą), teismas dokumentus taip pat gali įteikti elektroninėmis priemonėmis (e. paštu), jei proceso šalis to paprašo raštu ir nurodo e. pašto adresą. Dokumentas laikomas įteiktu trečią dieną po jo išsiuntimo, net jei adresatas jo neperskaitė.

6.1 Kokio tipo elektroninis įteikimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 19 straipsnio 1 dalį, gali būti naudojamas šioje valstybėje narėje, kai dokumentai turi būti įteikiami tiesiogiai asmeniui, turinčiam žinomą adresą dokumentams įteikti kitoje valstybėje narėje?

Įteikimas į elektroninio pašto dėžutę pagal E. valdžios įstatymą (visi juridiniai asmenys privalo turėti įjungtą elektroninio pašto dėžutę, o fiziniai asmenys gali nuspręsti, ar ją aktyvinti).

6.2 Ar ši valstybė narė pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 19 straipsnio 2 dalį nustatė papildomas sąlygas, kuriomis ji leis naudoti elektroninį įteikimą elektroniniu paštu, nurodytą to reglamento 19 straipsnio 1 dalies b punkte? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 19 straipsnio 2 dalį

Slovakijos pranešimą pagal 19 straipsnio 2 dalį, kuriuo remiantis Slovakija neleidžia e. paštu įteikti dokumentų, kurie turi būti įteikiami asmeniškai, galima rasti [Europos e. teisingumo portalo Europos teismo atlaso civilinėse bylose skiltyje](#).

7 Pakaitinis įteikimas

7.1 Ar šios valstybės narės įstatymais leidžiama dokumentus įteikti kitais būdais, kai adresatui jų įteikti neįmanoma (pvz., namų adresu arba antstolių biurui siunčiamas pranešimas, įteikimas paštu arba viešas skelbimas spaudoje)?

Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodekse reglamentuojamas pakaitinis fizinių dokumentų įteikimas, o E. valdžios įstatyme reglamentuojamas įteikimas pristatant į elektroninio pašto dėžutes.

Nors E. valdžios įstatyme nėra reglamentuojamas pakaitinis įteikimas tikraja to žodžio prasme, jau pats elektroninio pašto dėžutės aktyvinimas (nesvarbu, ar tai padaroma automatiškai – juridinių asmenų atveju, ar pasirinktinai – fizinių asmenų atveju) reiškia, kad adresato adresas negali būti „nežinomas“, taip pat neįmanomas dokumento nepristatymo atvejis. Paprastas elektroninio oficialaus pranešimo (teismo e. laiško) pateikimas elektroninio pašto dėžutėje suteikia adresatui galimybę juo disponuoti. Pats elektroninio oficialaus pranešimo (teismo korespondencijos) pristatymas į elektroninio pašto dėžutę reiškia, kad adresatas šį pranešimą turi. Elektroninis oficialus pranešimas laikomas įteiktu tą dieną, kai jis buvo pristatytas į elektroninio pašto dėžutę. Tačiau, jeigu tai yra dokumentas, kuris pagal Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodeksą privalo būti įteikiamas asmeniškai, tada, jeigu adresatas jo nepasiima sistemoje (ir atitinkamai jo neperskaito), jis laikomas įteiktu pasibaigus 15 dienų terminui, kuris pradedamas skaičiuoti kitą dieną nuo elektroninio oficialaus pranešimo pristatymo dienos. Šiuo būdu negali būti įteikiamas mokėjimo įsakymas, kai draudžiamas pakaitinis įteikimas. Tačiau, kaip apibrėžta Įstatymo Nr. 757/2004 dėl teismų 821 straipsnio 1 dalyje, registruojantis į elektroninio pašto dėžutę ir iki elektroninio oficialaus dokumento, kuris pristatomas asmeniškai ir kurio pakaitinis įteikimas yra draudžiamas, įteikimui skirtu deponavimo laikotarpiu pabaigos neišsiuntus elektroninio gavimo patvirtinimo, tai laikoma nepagrįstu atsakymu priimti įteikiamą elektroninį oficialų dokumentą. Tokiais atvejais elektroninis oficialus dokumentas laikomas įteiktu kitą dieną po deponavimo laikotarpio pabaigos.

Kai pagal Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodeksą dokumentai įteikiami tradiciniais būdais, pakaitinis įteikimas atliekamas identyškai, nepriklausomai nuo įteikimo formos, t. y. nesvarbu, ar tai buvo paprastas, ar asmeninis įteikimas. Jeigu adresato adresas yra įrašytas į viešą registrą (fizinio asmens – į Gyventojų registrą, juridinio asmens – į Įmonių registrą) ir laiškas grąžinamas teismui kaip neįteiktas, laiškas laikomas įteiktu tą dieną, kai jis buvo grąžintas teismui. Jeigu fizinio asmens adresas nėra įrašytas į Gyventojų registrą, dokumentai įteikiami juos paskelbiant teismo skelbimų lentoje ir interneto svetainėje ir laikomi įteiktais praėjus 15 dienų nuo tokio paskelbimo. Šio įteikimo būdo naudoti negalima, kai įteikiamas mokėjimo įsakymas.

7.2 Jei dokumentai įteikiami kitais būdais, kada jie laikomi įteiktais?

Žr. 7.1 punktą.

7.3 Jeigu dokumentai įteikiami juos paliekant tam tikroje vietoje (pvz., pašte), kaip apie tai pranešama adresatui?

Tai yra ne kitas būdas, o įprastas įteikimas per pašto paslaugų bendrovę – jeigu pašto paslaugos teikėjas negali pasiekti adresato nurodytu adresu, jis palieka adresato pašto dėžutėje specialų rašytinį pranešimą, kuriuo pranešama, kad laiškas (užregistruotas arba asmeniškai įteiktas) buvo deponuotas pašto skyriuje. Adresatas arba įgaliotasis gavėjas gali atsiimti dokumentus per nurodytą laikotarpį, kuris paprastai būna 18 kalendorinių dienų. Šis laikotarpis adresato prašymu gali būti pratęstas. Jei laiškas per jam pasiimti skirtą laikotarpį nepasiimamas, laikoma, kad jo pristatyti neįmanoma. Laiškus, kurių pristatyti neįmanoma, pašto tarnyba grąžina siuntėjui.

7.4 Kas atsitinka, jei adresatas atsisako priimti įteikiamus dokumentus? Ar dokumentai laikomi tinkamai įteiktais, jei atsakymas juos priimti buvo neteisėtas?

Jeigu adresatas be pagrįstos priežasties atsisako priimti dokumentą, dokumentas laikomas įteiktu tą dieną, kai buvo atsakyta jį priimti; procesinių dokumentų įteikėjas turi apie tai informuoti adresatą. Kai dokumentai įteikiami neteisėtai, įteikimas neturi teisinės galios.

8 Įteikimas paštu iš užsienio (Reglamento dėl dokumentų įteikimo 18 straipsnis)

8.1 Jeigu dokumentas adresatui šioje valstybėje narėje siunčiamas paštu iš užsienio ir turi būti įteikiamas su gavimo patvirtinimu (Reglamento dėl dokumentų įteikimo 18 straipsnis), ar paštas turi dokumentą įteikti pačiam (pačiai) adresatui (-ei), ar, laikydamasis nacionalinių pašto pristatymo taisyklių, dokumentą gali įteikti kitam asmeniui tuo pačiu adresu?

Kai prašoma įprasto pristatymo su gavimo patvirtinimu, pašto skyrius (slovak. *Slovenská pošta, a.s.*, kaip tradicinis pašto paslaugų teikėjas) pristato dokumentus tik jeigu adresatas ar įgaliotasis gavėjas (jeigu dokumentų negalima pristatyti adresatui), atsiimdamas siuntą, pateikia tapatybės įrodymą, leidžiantį užrašyti tapatybės dokumento numerį ir patvirtina gavimą. Fiziniam asmeniui skirtų dokumentų įgaliotieji gavėjai yra adresato sutuoktinis ir kiekvienas 15 metų ar vyresnis asmuo, gyvenantis su adresatu tame pačiame name ar bute.

Tačiau jeigu dokumentai yra skirti įteikti asmeniškai adresatui, jų negalima pristatyti minėtiems asmenims.

8.2 Kaip pagal šios valstybės narės pašto pristatymo taisykles galima įteikti dokumentus iš užsienio pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 18 straipsnį, jei pristatymo adresu nėra nei adresato, nei kito dokumentus priimti įgalioto asmens (jei tai leidžiama pagal nacionalines pašto pristatymo taisykles, žr. pirmiau)?

Žr. 7.3 punktą.

8.3 Ar pašte yra numatytas tam tikras laikotarpis, per kurį galima atsiimti dokumentus, prieš juos išsiunčiant atgal kaip nepristatytus? Jei taip, kaip adresatui pranešama apie tai, kad jis iš pašto turi atsiimti laišką?

Žr. 7.3 punktą.

9 Ar yra kokių nors rašytinių įrodymų, kad dokumentas buvo įteiktas?

Taip, pagal Ginčo tvarka nagrinėjamų bylų civilinio proceso kodeksą tai yra gavimo patvirtinimas, kuris, kaip teismo dokumento įteikimo įrodymas, yra viešas dokumentas. Gavimo patvirtinime pateikta informacija laikoma teisinga, nebent yra priešingų įrodymų. Bylos šalis, ginčijanti gavimo patvirtinime pateiktos informacijos teisingumą (teigdama, kad nebuvo laikytasi teisėtos įteikimo procedūros), privalo pateikti teismui įrodymus savo teiginiams pagrįsti. Jeigu teismas įteikia dokumentą per posėdį arba atliekant procesinį veiksma, tai įrašoma į teismo posėdžio protokolą.

E. valdžios įstatyme reglamentuojamas elektroninis gavimo patvirtinimas, kuris yra dokumento asmeninio įteikimo patvirtinimas (oficialus pranešimas), – gavėjas privalo patvirtinti elektroninio oficialaus pranešimo įteikimą išduodamas elektroninį patvirtinimą. Įteikimo patvirtinimas yra būtina sąlyga, kad elektroninio oficialaus pranešimo turinys taptų prieinamas gavėjo elektroninio pašto dėžutėje. Elektroniniame patvirtinime nurodoma oficialaus pranešimo įteikimo data, valanda, minutė ir sekundė. Kaip ir „fizinio“ gavimo patvirtinimo atveju, jame nurodyti duomenys laikomi teisingais, kol neįrodyta priešingai, panašiai galima užginčyti ir jo poveikį.

10 Kas atsitinka, jeigu adresatas negauna dokumento arba dokumentas įteikiamas pažeidžiant įstatymą (pvz., dokumentas įteikiamas trečiajam asmeniui)? Ar toks dokumento įteikimas vis tiek gali būti laikomas galiojančiu (pvz., ar galima ištaisyti įstatymo pažeidimus), ar dokumentas turi būti įteikiamas iš naujo? Dėl atvejų, kai dokumento adresatas jo negauna, žr. 7.1 ir 7.4 punktus.

Jeigu dokumentai įteikti neteisėtai, būtina juos įteikti iš naujo; Slovakijos teisėje nenumatyta galimybė patvirtinti negaliojančio įteikimo galiojimą. Jeigu teismo dokumentai įteikti kitokiais būdais nei teisėti įteikimo būdai, toks įteikimas neturi teisinės galios ir nesukelia įstatymo numatytų teisinių pasekmių.

11 Jei adresatas atsisako priimti dokumentą remdamasis vartojama kalba (Reglamento dėl dokumentų įteikimo 12 straipsnis), o teismas ar institucija, vykdančys teismo procesą, patikrinę nusprendžia, kad tas atsisakymas nebuvo pagrįstas, ar yra speciali teisių gynimo priemonė šiam sprendimui užginčyti?

Tai visada priklauso nuo bylų nagrinėjančio teismo valstybės teisės. Jeigu procesas vyksta Slovakijos teisme ir teismas, išnagrinėjęs padėtį, nusprendžia, kad adresato atsisakymas priimti dokumentus buvo nepagrįstas, dokumentai laikomi įteiktai atsisakymo juos priimti dieną (žr. 7.4 punktą). Tokie sprendimai negali būti skundžiami.

12 Ar turiu mokėti už dokumento įteikimą (jei taip – kiek)? Ar yra skirtumas tais atvejais, kai dokumentas turi būti įteiktas pagal nacionalinę teisę ir kai prašymas įteikti dokumentą pateikiamas iš kitos valstybės narės? Taip pat žr. pranešimą pagal Reglamento dėl dokumentų įteikimo 15 straipsnį, susijusį su dokumento įteikimu iš kitos valstybės narės

Slovakijos pranešimą pagal 15 straipsnį galima rasti [Europos e. teisingumo portalo Europos teismo atlaso civilinėse bylose skiltyje](#).

Paskutinis naujinimas: 06/05/2024

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.